

פרק ז

המסלקה הפנסיונית

המסלקה הפנסיונית

א. פעילות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית

ב-2017 נמשך פיתוח מערכת הסליקה הפנסיונית עבור כלל הציבור. פיתוח ועדכון פעילות מערכת הסליקה הפנסיונית נועד לייעל את תהליכי העבודה בין הגורמים בשוק החיסכון הפנסיוני, להגביר את מהימנות המידע ואת העברתו בצורה מאובטחת ופשוטה. כך לדוגמה, ב-2017 נוספו לממשקים פרטים על קופות גמל להשקעה ועל חיסכון לכל ילד, נוספה האפשרות לבצע בקשת מידע על יתרות פיצויים מכל הגופים המוסדיים וכן נוספו הוראות מחייבות לדיווח על מבוטח משני בריסק משכנתא. כמו כן, בהתאם לתקנות תשלומים לקופת גמל, החל מפברואר 2017 מתאפשרת הסליקה הכספית באמצעות המסלקה הפנסיונית גם למעסיקים המעסיקים בין 50 ל-100 עובדים.

ב. שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית -

1. שימוש במסלקה הפנסיונית על פי סוגי משתמשים רשומים: ב-2017 בלבד נרשמו במסלקה הפנסיונית 147,274 חוסכים, רובם לצורך מתן הרשאה לסוכן ביטוח או ליועץ פנסיוני לחפש מידע אודותיהם לצורך קבלת שיווק פנסיוני או ייעוץ פנסיוני.

סוג משתמש	משתמשים חדשים שנרשמו ב-2013	משתמשים חדשים שנרשמו ב-2014	משתמשים חדשים שנרשמו ב-2015	משתמשים חדשים שנרשמו ב-2016	משתמשים חדשים שנרשמו ב-2017	סה"כ משתמשים רשומים ב-2017
יועצים פנסיוניים	15	16	43	17	5	96
סוכני ביטוח פנסיוניים	74	381	2,978	474	1,168	5,075
סוכנויות ביטוח	73	129	443	186	82	913
חוסכים ¹	-	3,012	226,380	294,532	147,274	671,198
מעסיקים ²	-	-	-	4,586	3,218	7,804
סה"כ לקוחות חדשים	162	3,538	229,844	299,795	151,747	685,086

1 שימוש חוסכים במסלקה הפנסיונית התאפשר החל מ-29 ביוני 2014

2 שימוש מעסיקים במסלקה הפנסיונית התאפשר עבור מעסיקים המעסיקים מעל 100 עובדים החל מ-1 בפברואר 2016 ועבור מעסיקים המעסיקים בין 50 ל-100 עובדים החל מ-1 בפברואר 2017.

2. **פילוח פעולות חיפוש המידע שבוצעו במסלוקה הפנסיונית בשנת 2017**, על פי סוגי משתמשים רשומים: פילוח פעולות חיפוש המידע שבוצעו על פי סוגי משתמשים רשומים מראה על עליה במספר חיפושי המידע אצל סוכני ביטוח פנסיוניים ויועצים פנסיוניים וירידה קלה במספר חיפושי המידע אצל חוסכים.

מספר פעולות חיפוש מידע פנסיוני				
2017	2016	2015	2014	סוג משתמש
1,218,429	950,692	303,823	36,659	יועץ פנסיוני או סוכן פנסיוני
36,347	37,963	20,829	3,221	חוסך
1,254,776	988,655	324,652	39,880	סה"כ

3. פעולת פרודוקציה:

פעולת הפרודוקציה מאפשרת לבעל רישיון לקבל מידע מגוף מוסדי על כל לקוחותיו בתדירות קבועה. הפעולה התאפשרה במסלוקה בפעם הראשונה בנובמבר 2015. בשנת 2017 הועבר בממוצע במסלוקה מדי חודש מידע על כ-1,150,000 לקוחות של סוכני ביטוח פנסיוניים ויועצים פנסיוניים.

4. דיווח מעסיקים על הפקדות פנסיוניות שבוצעו באמצעות המסלוקה הפנסיונית:

החל מ-2016 חלה חובה על מעסיק שלו יותר מ-100 עובדים לדווח את ההפקדות הפנסיוניות עבר עובדיו באופן מקוון ובאמצעות מבנה מידע אחיד והחל מ-2017 חלה חובה על מעסיק שלו בין 50 ל-100 עובדים בדיווח זה. המסלוקה הפנסיונית מאפשרת למעסיקים להעביר באמצעותה את הדיווח האחיד על ההפקדות והדיווח הכספי יחד לגופים המוסדיים. אופן זה של דיווח מבטיח את שלמות המידע ומקל על הגוף המוסדי לקלוט את זכויותיו של העובד במוצר הפנסיוני שלו. בשנת 2017 נרשמה מגמת עלייה בכמות הדיווחים שהועברו במסלוקה הפנסיונית ובממוצע מדי חודש הועבר מידע על הפקדות של 194,425 עובדים לעומת כ-144,000 עובדים בשנת 2016. מגמת העלייה נובעת כנראה מהדרישה הרגולטורית כי מעסיקים נוספים ידווחו על הפקדותיהם במקביל לאפשרות לבצע את הדיווח הכספי באמצעות המסלוקה הפנסיונית.

ג. הסדרה ופיקוח

5. חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית

בחודש אפריל 2017 עודכן חוזר "חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית" ובו הובהר כי העברת מידע או ביצוע פעולה באמצעות ממשק ממוכן תיעשה על פי הממשקים המפורטים בחוזר "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני", החל מחודש אפריל 2018.

העברת בקשה לביצוע פעולה באמצעים דיגיטליים נועד לייעל את אופן ההגשה והמענה על הבקשות ולאפשר מעקב אחר ביצוע הפעולה. דרכים נוספות הן באמצעות המסלוקה הפנסיונית או באמצעות גישה למערכת ייעודית בין בעל הרישיון לגוף המוסדי.

6. **תשלום עבור שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית**

בחדש מאי 2017 פורסם עדכון לחוזר "חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית, הקובע את דמי השימוש שניתן לגבות מהמשתמשים במסלוקה הפנסיונית. טרם העדכון, נקבע כי התעריף המקסימלי בגין בקשת מידע באופן חד פעמי מכלל הגופים המוסדיים, שייגבה מבעל רישיון יהיה 28 ₪ ופורטו שלושה תנאים שבהתקיים אחד מהם יזכה בעל הרישיון במלוא הסכום ששילם. לאחר בחינת אופן יישום ההוראות נמצא כי מנגנון הזיכוי כאמור אינו יעיל ועל כן, אינו ממלא את הייעוד שלשמו נוצר. כמו כן, מכיוון שהזיכוי מבוסס על מידע שנאסר על המסלוקה לשמור, הוא אינו ניתן לבקרה. לפיכך, הוחלט לבטל את מנגנון הזיכויים ובמקביל להפחית את המחיר המרבי עבור פעולה זו ל-18 ש"ח. במקביל, הופחת המחיר גם לאדם הפונה למסלוקה באופן עצמאי מ-40 ש"ח ל-20 ש"ח. בנוסף, שונה מחיר פעולת העברת בקשת מידע בתדירות קבועה עבור כלל לקוחותיו של בעל רישיון.

7. **טיפול בפניות איכות מידע**

בחדש דצמבר 2017 פורסם חוזר "טיפול בפניות איכות מידע" שמטרתו לקבוע הוראות לטיפול בפניית איכות מידע שמקורה בגוף מוסדי, במקרים שבהם מתקבלת תלונה של משתמש או של לקוח הנוגעת לאיכות המידע שהועברה אליו באמצעות המסלוקה הפנסיונית או לביצוע פעולה שלא בהתאם להוראות שנקבעו בהוראות חוזר "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני".

8. **מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני**

בשנת 2017 בוצעו מספר עדכונים בחוזר זה, כאשר השינויים העיקריים הם הכללת מוצר קופת גמל להשקעה וחסכון לכל ילד במידע המועבר מהגופים המוסדיים במענה לבקשות מידע המתבצעות באמצעות המסלוקה הפנסיונית. כמו כן, פורסם ממשק ניווד שיאפשר העברת מידע בין גופים מוסדיים בעת מעבר לקוח ממוצר פנסיוני ומגוף מוסדי אחד לאחר.

ד. **ביקורת ופעולות אכיפה** - בשנת 2017 בוצעו פעולות ביקורת אכיפה שכללו ביקורת בקרב גופים מוסדיים על איכות נתוני דמי הניהול המועברים אל המסלוקה הפנסיונית ועל עמידה בזמני המענה של הגופים המוסדיים לבקשות ופעולות שבוצעו באמצעות המסלוקה הפנסיונית בהתאם להוראות הדין הרלוונטיות.